

Dolors Garcia i Cornellà

L'ocell que no passava els dijous

Il·lustracions de Sílvia Cabestany

La senyora Vitxissuàs

La senyora Vitxissuàs era cuinera. Ja de ben petita, li agradava més jugar a fer dinars i sopars per al seu exèrcit de nines de totes les mides i colors que no pas sortir a jugar al carrer, que era el que feien la majoria de nens i nenes del seu barri.

La Vitxi, que era com li deien quan no més tenia vuit o nou anys, sabia preparar com ningú l'escudella de rampoines de ra-

jol, la truita d'ales de mosca escabetxades o l'amanida de bastonets secs amb fulles de menta marinades amb aigua del brollador. Cada dia cuinava un àpat diferent a la cuineta de joguina que li havia fet l'avi. I amb la seva lletra rodona i un pèl massa grossa per al gust de la mare, escrivia en una pissarra el menú del dia, fet amb els ingredients més variats i estrambòtics que trobava al jardí de casa seva.

Quan es va fer gran, va anar a estudiar a una escola de cuina de debò i, al cap d'uns anys, en va sortir amb el títol sota el braç i més contenta que un pèsol.

La senyora Vitxissuàs, amb els anys, va treballar de cuinera a molts llocs: en un munt d'hospitals i hotels, a cases de senyors i senyores rics i famosos, a restaurants de costa i restaurants de muntanya, a càmpings, a cases

de turisme rural, al restaurant del Parlament, en cuines d'enormes vaixells que feien creuers per tot el món, en llocs on hi havia hagut una guerra o un terratrèmol i gairebé s'hi havien de fer miracles per trobar alguna cosa per cuinar...

Com que era molt inquieta, mai no s'estava gaire temps en un mateix lloc. Li agradava voltar perquè així coneixia mercats nous amb productes que l'enamoraven i amb els quals s'inventava cada dia més i més plats.

Però hi havia un lloc on no li agradava gens, però gens, anar a treballar de cuinera: les escoles. Hi havia anat unes quantes vegades i sempre n'havia sortit molt trista i enrabiada. Deia que els nens i les nenes no s'acabaven el menjar del plat, que de vegades el tiraven per terra, o se l'amagaven a les butxaques, o simplement deien que no en volien. I a una

cuinera com la senyora Vitxissuàs, que gaudia de valent cuinant per als altres, això li feia molta pena i una mica de mal.

Després de treballar tota la vida, la senyora Vitxissuàs es va jubilar i va anar a viure a una residència d'avis, en un poble molt bonic al peu d'unes muntanyes molt altes i envoltat d'estanys d'aigua neta i transparent.

Però aviat es va adonar que trobava a faltar el seu ofici com una mala cosa, i es va acostumar a cuinar per als veïns del poble quan tenien convidats. O per a l'ajuntament quan s'havia de celebrar alguna cosa grossa, com ara el lliurament d'uns premis de poesia o la visita d'algun personatge important. També preparava berenars d'aniversari per als avis de la residència i esmorzars per als excursionistes que arribaven al poble disposats a escalar les muntanyes que l'envoltaven.

La senyora Vitxissuàs vivia feliç i contenta de la vida, veient com tothom l'animava a continuar cuinant.

Però vet aquí que una tarda de diumenge, de diumenge d'abril, per ser exactes, mentre endreçava els pots i les olles que havia fet servir per preparar un berenar de molta patxoca a una àvia que acabava de fer cent cinc anys, se li va presentar l'alcalde del poble.

–Senyora Vitxissuàs –li va dir l'home, amb molta educació i una mica nerviós–, la necessitem.

–On? –va preguntar ella–. A l'ajuntament, potser? Que tenen algun visitant il·lustre a qui cal obsequiar bé? És per això que està nerviós? No pateixi, home, vostè digui'm què haig de fer i jo m'encarregaré de tot.

–No, no, a l'ajuntament, no –va contestar ràpidament l'alcalde–. És a... l'escola.

La senyora Vitxissuàs se'l va mirar de dalt a baix amb molt mala cara. Tothom del poble sabia que no li agradava gens ni mica anar a cuinar a cap escola. «Per això», va pensar la cuinera, «està tan nerviós, perquè ja sap que li diré que no».

—La cuinera se'ns ha posat malalta i els nens no tenen qui els faci el dinar —hi va insistir l'alcalde.

—I a mi què m'explica? —va rondinar ella.

—Ens faria un favor tan gran...

—Em sap greu, però aquesta vegada no el puc complaure. Els nens són uns llepafils que es neguen a tastar coses noves, tiren el menjar per terra i només saben posar cara de fàstic. Segur que hi deu haver algun pare o mare que podrà anar a cuinar a l'escola mentre la cuinera es posa bona.

—No, senyora Vitxissuàs, no hi ha nin-

gú –va replicar l'alcalde, molt compungit–.
Tots els pares i les mares treballen i no tenen temps.

–Doncs algun avi o àvia.

–Tampoc. Els avis i les àvies diuen que no tenen humor i que ja els ha passat el temps de treballar.

–Com a mi!

–Però vostè és diferent. A vostè li agrada cuinar!

–Però no per a uns marrecs malagradosos!

–Senyora Vitxissuàs...

–Què?

–Només un dia, un sol dia. Ho prova i, si no li agrada, ho deixem córrer.

La senyora Vitxissuàs, que en el fons era una persona amb un cor tan gran com aquelles muntanyes que es veien a través de la finestra de la cuina de la residència, després

de rumiar-s'ho molta i molta estona, moltíssima, li va dir que d'acord.

–Un dia i prou. Si no s'ho mengen tot, no hi tornaré.

–És un sol! –va exclamar l'alcalde, mentre li estampava un petó ben gros a la galta.

Quan l'alcalde va marxar, la senyora Vitxissuàs es va preparar una tassa d'herbes amb dues cullerades de sucre. Després, amb la tassa calenta a les mans, es va asseure prop de la finestra i va murmurar:

–Com em dic Vitxissuàs, que aquests vailets demà menjaran el millor dinar que hagin tastat mai. I, a més, s'ho acabaran tot.

I l'endemà ben d'hora, després d'haver dormit tota la nit com un angelet, la senyora Vitxissuàs es va llevar. Com feia cada matí només de posar els peus a terra, va apujar la persiana de la finestra de la seva habi-

tació per veure quin dia feia. Li agradava observar el cel i endevinar si faria un bon sol o si a la tarda creixerien núvols més enllà de les muntanyes. Si el cel tenia un color blau picant, d'aquells que fins i tot fa mal de mirar, segur que faria sol. Si el blau era més adormit, potser arribarien núvols al cap d'unes hores.

I vet aquí que aquell dilluns, tot just després d'haver aixecat la persiana, va passar un ocell preciós, de coloraines molt vistoses, ben bé per davant de la finestra de la senyora Vitxissuàs. L'ocell es va aturar un moment a l'ampit, es va arreglar les plomes i es va enlairar de nou fins a desaparèixer més enllà dels arbres del jardí de la residència. La senyora Vitxissuàs es va quedar uns moments ben embadalida. Semblava ben bé que aquell ocell hagués sortit de les pàgines d'un conte

il·lustrat! Mai no n'havia vist cap com aquell, tan bell i delicat.

–Mai? –va murmurar la senyora Vitxis-suàs, una mica confosa.

Perquè li semblava recordar que una vegada, feia molts anys... Però era incapaç de dir quan, com i on.

Al cap d'una estona, va bandejar la imatge de l'ocell i es va presentar a l'escola. No volia que res ni ningú la destorbés a la feina. Va estar tot el matí remenant per la cuina, posant aigua al foc, fent sofregits, tallant verdures, netejant enciams, coent lleties, pelant nous i avellanes...

I va arribar l'hora del dinar.

El menjador es va omplir de nens i nenes cridaners que s'apressaven a buscar el seu lloc. Sabien que hi havia una cuinera nova i tenien ganes de veure què els havia preparat.

Si no els agradava, ho deixarien tot al plat, o s'ho endurien a les butxaques embolicat amb el tovalló de paper, com feien sempre. I contemplarien amb satisfacció la cara de pomes agres que li quedaria a la cuinera nova. Els nens i nenes, de vegades, són una mica perversos.

A la cuina, la senyora Vitxissuàs somreia vagament mentre acabava de preparar les safates.